9e JAARGe. № 104.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 24.– ℔ halfjr ƒ 12.– ℔ maand ƒ 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenb. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa. „ do. „ 50.–
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

ZATURDAG 4 MEI 1861.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld,
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bed. der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIEN.

Veiling van doorgekapt kopergeld.

De Resident van Soerabaija maakt bekend dat op *Vrijdag den 14 Junij aanstaande*, bij 's lands pakhuizen te Soerabaija in het openbaar zullen worden opgeveild

400,000 amsterdamsche ponden doorgekapt kopergeld,

waarvan een monster bij de gemelde pakhuizen ter bezigtiging ligt.

De verkoop zal geschieden op de voorwaarden bedoeld in de *Javasche Courant van den 24 April jl.* No. 33.

SOERABAYA, *den 2 Mei* 1861.

De Resident voornoemd,
NAMENS DENZELVEN
De Secretaris,
Ch. TROMP.

(696)

Bij den landraad alhier is vacant de betrekking van adjunct-griffier met een maandelijks inkomen van ƒ 120.— Zij die daarvoor in aanmerking wenschen te komen, hebben zich te vervoegen onder overlegging van getuigschriften tot den ondergeteekende.

De Assistent Resident voor de politie,
(693) **E. DIBBETS.**

(*Voor de policie.*) De ondergeteekende verzoekt de ingezetenen van de stad en voorsteden van Soerabaija, met referte tot zijne annonce van den 18den dezer no. 39, om de hekken en pilaren, muren en paggers hunner erven en bijgebouwen, die langs de wegen geplaatst, of van daar zigtbaar zijn, binnen den tijd van dertig dagen van af heden gerekend, behoorlijk te doen witten en herstellen, het schilderen dáár, wáár het noodig is, er onder begrepen, en dezelve steeds in eenen netten en zindelijken staat te doen onderhouden, sub poene eener geldboete van ƒ 10 tot ƒ 50, naar gelang der omstandigheden.

Voorts wordt der gemeente indachtig gemaakt aan het bepaalde bij art. 20 van het policie-reglement (Staatsblad 1829 No. 8) luidende:

„ Ieder ingezeten is gehouden, tweemaal daags den „weg voor, op zijde en achter zijn huis of erf, voor zoo „ver daar een publieke weg langs gaat, te doen begieten, „op eene boete, voor de eerste maal, van één gulden en „daarna van drie gulden, telkens dat zulks verzuimd is, „zullende in geval van volstrekte verwaarloozing van deze „bepaling, het door de policie, op rekening van den „bewoner, aanbesteed worden."

Soerabaija,
30 *April* 1861.

De Adsistent Resident voor de policie,
(673) **E. DIBBETS.**

VENDU DEPARTEMENT,

VERKOOPING.

Op Maandag den 6den Mei 1861.

Bij den heer *van Hebel* te Pesapen van meubelaire goederen, wagen, enz.

Op Dingsdag den 7den Mei 1861.

Bij den heer *A. H. Deeleman* in de stad van diverse goederen.

Op Woensdag den 8sten Mei 1861.

Bij den heer *D. M. Martens* in de stad van diverse goederen.

Op Vrijdag den 10den Mei 1861.

Voor het sterfhuis van den heer *W. H. Nash* aan de Societeit-straat van meubelen en koopmanschappen.

(687)

GEBOORTEN.

Bevallen van eene *DOCHTER* JANE NOAKES echtgenoote van

PASOEROEAN, 29 *April* 1861.

E. R. HAIJHTON.
(695)

(*Eenige kennisgave.*)

Op VENDUTIE

van Dingsdag 7 Mei,

bij

A. H. DEELEMAN

zal voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:

TH No. 2323 Een kist @ 100 ps. **Madapollams.**
THH & C No- 531,536. Twee balen @ 50 ps. **Rood K katoen.**
min of meer door zeewater beschadigd aangebragt per Ned. schip *Cheribon*, kapitein COBBS.
HS No. 2. 3. 8. 9. 15. 24. 25. 30. 32. 36. 40. 41. 42. 44. 46. 47. 52.

Zeventien balen. @ 250 ps. **Juta zakken** min of meer door zeewater beschadigd aangebragt per Ned. schip *Maastroom*, kapt. MELLEMA. (701)

Op de VENDUTIE

van Dingsdag 7 Mei

bij

A. H. DEELEMAN,

zal worden verkocht.

BOTER, COGNAC, BIER, een kist SPEELGOED, een factuur BORSTELWERK, 2^10/12 dozijn DIAMANTEN GLASSNIJDERS, - MEUBELAIRE GOEDEREN.

Verder zonder reserve:

bij kavelingen goed geassorteerd; een groot factuur HOLLANDSCHE PROVISIËN, bestaande in GEVOGELTE, GROENTEN, ZALM, KOEK, BANKET, GEDROOGDE VRUCHTEN en ZUREN, enz. (899)

OP VENDUTIE

van Dingsdag 7den Mei

BIJ

A. H. DEELEMAN,

zal nog worden verkocht.

een **DRAAIBANK** met toebehooren.

(700)

BOEKEN VENDUTIE.

Op Dingsdag den 7den Mei 1861.

Zal door de ondergeteekenden des avonds te 7 ure in het voorlokaal van het komedie-gebouw, vendutie worden gehouden van

EENE BELANGRIJKE VERZAMELING

BOEKEN.

Behalve vele gezochte werken van smaak, zullen hierbij nog worden verkocht een aantal kostbare WETENSCHAPPELIJKE WERKEN.

De catalogus zal Maandag worden rondgezonden en is gratis verkrijgbaar

bij
(704) **LE ROY & CO.**

VENDUTIE

Op Vrijdag den 10den Mei a. s.

voor het sterfhuis van wijlen den heer

W. H. NASH.

Van MEUBELAIRE GOEDEREN bestaande uit:
Banken, diverse tafels, stoelen, schilderijen, hang- en tafellampen, toiletspiegels, houten en ijzeren ledikanten, kleerkasten, boekenkasten met glazen ramen, etagère voorwerpen, eet- en theeservieze n, glas, pleet en aardewerk,

voorts:

Een zoo goed als nieuwe VIS-A-VIS.
Een id. MYLORD.
Een span WAGENPAARDEN (*bruin*).
Een „ ID. (*vos*).
Wagentuigen met pleet en koper gemonteerd.
Een Sloep, een kinderwagentje.

verder:

Diverse koopmanschappen als eene groote hoeveelheid vernis in pullen, teer, verfwaren, verfkwasten, lijn-olie, rond en vierkant ijzer in staven en bundels, boomwas, Eng. bier in vaten, madeira, portwijn, brandy, azijn, diverse provisiën, glas- en aardewerk, porcelijnen waschstellen, ijzeren en blikken pannen, leijen, stellen chin. bloempotten, dameszadels, postpapier, snuif, laken, orleans, bendyjassen, chitzen, shirtings, cambrics, kamerdoek, jaconets, brilliantes, gordijngoed, gedr. battik kains, sarongs, en hoofdoeken, kousen en sokken, garen, kanten, shawls, fijne scheer- en zakmessen, tafelmessen, scharen, brillen, Engelsch zout, castor-olie, haarlemmer-olie, quinine, zeep, odeurs borstels, naalden, leidsels, Singapoersche hoeden, en meer andere artikelen.

(698)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

Stoomboot

PALEMBANG PACKET.

Kapitein **J. F. Scheel.**

Zal den 5den dezer van **Batavia** via **Cheribon** en **Soerabaya** naar **Banjermassing,** vertrekken.

De Agenten,
(690) MATHIEU EBBS RUIJS & CO.

HET VERTREK VAN HET STOOMSCHIP

KONINGIN DER NEDERLANDEN.

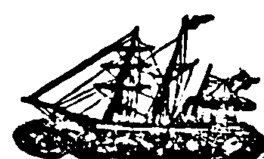
Kapt. E. LEWIS

Van hier naar *Singapore* via *Samarang* en *Batavia*, is bepaald op den 7den Mei.

De Agenten,
(662) **FRASER EATON & CO.**

HET STOOMSCHIP PADANG.

Kapitein **Guyot.**

Vertrekt naar **Batavia** via **Samarang,** *op Dingsdag den 7den Mei.*

Adres bij
(702) **W. CORES DE VRIES.**

HET STOOMSCHIP

PRINS VAN ORANJE.

Kapitein Prins.

Vertrekt naar **Samarang, Batavia** en **Singapore** *op Vrijdag den 10den Mei.*

Adres bij
(681) **W. CORES DE VRIES.**

Victor Emanuel, wat den minister gelegenheid geeft om er telkens eenigen gevangen te nemen.

Ik zal voor heden mijn geest niet verder vermoeijen met de staatkunde en deel ik u liever eene kleine gebeurtenis mede welke gister heeft plaats gehad. Daar de telegraaf niet ter beschikking is, twijfel ik niet, of de zaak zal bij u nog niet bekend zijn.

Van af zes uur 's avonds begon het Romeinsche volk naar de Corso te stroomen; tegen zeven uur waren daar ongeveer twintig of dertig duizend personen vergaderd en met geene mogelijkheid kon men door het volk heendringen, om van het Venetiaansche plein naar het Volksplein te gaan, welke pleinen aan beide einden der groote straat liggen, de gewone wandelplaats der grooten en ledigloopers. De menigte schreeuwde: „leve de keizer! leve Victor Emanuel! leve het vereenigd Italie!" Ten zeven en een half uur werden op verschillende punten witte, groene en roode Bengaalsche vuren ontstoken. Op het oorverdoovende geschreeuw van het volk, dat eischte dat men de omliggende huizen zou illumineren, werden eenige vensters opengedaan, als wanneer het in de apartementen aanwezige licht buiten zigtbaar werd; de bewoners dier huizen durfden niet verder gaan uit vrees van te zullen worden gevangen genomen, wat hier maar al te dikwijls en zonder eenigen vorm van proces plaats vindt. Tegen acht uur begon het volk zich te verspreiden en toen een kwartier later de Fransche troepen kwamen aanrukken vonden zij niemand meer. Voor het overige liep deze demonstratie zeer rustig af; niet een enkele pausselijke gensdarme heeft zich durven vertoonen, niettegenstaande de oploop op een tijdstip plaats greep op hetwelk zij zich meestal in grooten getalle op de wandelwegen verzamelen. De Fransche generaal had zeker de lucht gekregen van hetgeen gebeuren zou, daar het grootste gedeelte der troepen in hunne kazernen geconsigneerd en alle posten verdubbeld waren, vooral die op het plein Colonne, het middelpunt van de Corso.

Ons karneval is schrikkelijk treurig afgeloopen, het Romeinsche volk heeft zich in het geheel niet laten zien, alleen de vreemdelingen namen deel aan de feesten. Om u een duidelijk idée van de zaak te geven kan dienen, dat in gewone tijden twee à drie duizend rijtuigen de Corso open afrijden en dat alsdan het kleinste venster op de eerste en tweede verdieping van de aldaar staande huizen minstens voor 150 franken wordt verhuurd. En op den druksten dag van dit jaar zag men niet meer dan dertig huurrijtuigen; drie vierde gedeelten van de balkons en vensters bleven ledig en voor die welke ingehuurd waren, werd een prijs betaald van dertig of veertig franken. Als altijd had zich ook hier weder de politiek ingemengd.

[*Particuliere Korrespondentie van de Sémaphore*].

OOSTENRIJK.

— WEENEN, 24 Febr. Naar luid van berigten uit Inspruck is dezer dagen het Israelitische kerkhof aldaar geheel verwoest; alle gedenkteekenen op de graven zijn vernield. Men herinnert zich, dat in den afgeloopen zomer de begraafplaats der Protestantsche gemeente nabij genoemd stad werd vernield.

WEENEN. — Als een bewijs, dat de bevolking des lands niet allerwege besmet is met onverdraagzaamheid jegens anders denkenden, kan worden medegedeeld, dat te Kremsier een Israëliet genaamd Staatmann, tot lid van den gemeenteraad is benoemd, en dat zelfs vele stemmen der geestelijken zich voor hem hadden verklaard. Te Teplitz zijn onder de 24 leden van den gemeenteraad 6 Israelieten.

AMERIKA.

Uit een schrijven van *New York* ontleenen wij het volgende:

De 4 Februarij 1861 is bestemd om een herinneringswaardige dag te worden in de geschiedenis der Amerikaansche republiek. Op dien dag hebben zich in de hoofdstad van den bond vereenigd de afgevaardigden der Zuider- en Noorder-Staten met het doel om eene laatste poging aantewenden ter vermijding van den burgeroorlog en om zoo mogelijk op meer of minder hechte grondslagen de harmonie te herstellen tusschen de in onmin verkeerende leden van eene zelfde familie.

Beantwoordende aan de vaderlandslievende en hartelijke oproeping van Virginie, die in de tegenwoordige crisis eene meer en meer vereenigende houding aanneemt, hebben de vrije staten onmiddellijk hunne vertegenwoordigers naar dit vrede-congres gezonden. Ter vervulling van die plegtige taak hebben zij hunne meest beroemde, standvastige en bemiddelde mannen gekozen, ten einde te bewerken dat de door hen genomen besluiten een bepaald overwigt krijgen.

Het element dat in deze delegatie heerschende is, is natuurlijk dat van het republikanisme; in de staten van het Noorden bevindt zich de groote meerderheid der verdedigers van den vrijen arbeid.

De slavenhoudende staten die naar dit congres hunne vertegenwoordigers hebben gezonden zijn: Tennesse, Missouri, Virginie, Delaware, Marijland en Noordelijk Carolina. De heer Tijlen, oud president van deze republiek en afgevaardigde voor Virginie zal waarschijnlijk belast worden met de leiding der debatten van deze belangrijke vergadering. In strijd met de zoo vrijzinnige gewoonten der staatkundige vergaderingen van het land is, om de moeijelijkheid der omstandigheden en om de spanning waarin de opinie verkeert, besloten om de zittingen van het vereenigings-congres geheim te houden.

Niettegenstaande de bekwaamheid en de magt der mannen, die zich te Washington hebben vereenigd tot redding van de féderale unie, schijnt de publieke opinie hier niet veel hoop te hebben op eenen gunstigen uitslag hunner pogingen. En in waarheid zij kunnen ook slechts eene zaak doen: aan het Congres voorstellen, dat de handen worden ineen geslagen tot het nemen van bemiddelende maatregelen; aan een Congres, waarin de jammerlijkste politieke en personele verdeeldheden heerschende zijn, en dat getoond heeft onmagtig te zijn om eenige énergie aan den dag te leggen tegenover de verschrikkelijke gevaren, welke de republiek bedreigen.

Wanneer het waar is, zooals de *New York Times* zegt, dat de afgevaardigden voor Virginie als ultimatum moeten stellen: de erkenning van het regt voor het Zuiden, om zijne slaven te mogen vervoeren op dezelfde wijze als het Noorden zijne paarden, machinerie en alle andere handels artikelen uit-en invoert, dan zal het zoogenaamde vrede-Congres van Washington tot niets anders leiden dan tot eene nog heviger verbittering der elkander tegenover staande partijen: Ik geloof echter dat de *Times* zich bedriegt, Virginie is te verstandig en begrijpt zijne belangen te goed om niet dit onmogelijke artikel van het slaven-programma te willen opofferen. Wanneer ook Virginie eenig compromis doet voorstellen, dan zal het waarschijnlijk zoo iets zijn in den geest van het voorstel in den tijd gedaan door den heer Crittenden, namelijk de herstelling van het compromis van Missouri.

DE GAZ-MACHINE VAN LENOIR.

Men kan tegenwoordig dit werktuig reeds in eene menigte werkplaatsen te Parijs in werking zien. Ook is er zulk eene machine naar Petersburg afgezonden en eene ander is er in Amsterdam werkzaam. Vier zulke werktuigen zijn naar Spanje, Brazilie, Havana en Egypte verzonden, en uit Amerika zijn er een aantal bestellingen gedaan. Het werkvermogen en het industriële gewigt van de machine van Lenoir, schijnt thans reeds eene groote bepaaldheid te hebben verkregen, want de compagnie heeft aangeboden, om werktuigen van 1 tot 20 paardenkrachten te leveren, met borgstelling van hunne bruikbaarheid.

Zoo men ook nog twijfelde aan het besparen van kosten bij het gebruik dier werktuigen, nu schijnt die twijfel weggenomen. Volgens de prijscourant, die de Lenoirsche compagnie heeft bekend gemaakt, bedraagt de prijs van eene machine van 20 paardenkrachten slechts 12,930 frs., terwijl eene stoommachine van dat vermogen met toebehooren minstens 20,000 frs. zou kosten. Ten aanzien van de besparing bij het verbruik van gas in plaats van damp of stoom, laat zich nog niet zeker aangeven, daar toch de prijs van het lichtgas, zoo lang men dit nog gebruikt, zeer in verschillende plaatsen uit elkander loopt. Dit zal echter heel anders worden, zoodra men een bijzonder gas voor de machine weet te ontwikkelen. Lenoir is reeds bezig, om een gemakkelijk te verkrijgen gas, met behulp van vlugtige koolwaterstofverbindingen, zoo als aetherische olien, tot stand te brengen, die door de warmte van den om den cylinder rondloopenden waterstroom kunnen ontleed worden. Zijn geheele gasbereidingstoestel is niet grooter dan een hoed, en de geheele daarin begrepene vloeistof wordt van lieverlede in gas veranderd. Niet meer gas wordt er toegevoerd dan er noodig is. Men zegt, dat het te verwachten is, dat de arbeidskosten van de machine tot op de helft of een derde der tegenwoordige zullen worden gebragt.

De berigtgever van het bovenstaande voegt er bij, dat deze uitvinding groote omwentelingen in de industriele wereld zal te weeg brengen, daar hare beweegkracht, ten allen tijde en op alle plaatsen, kan in het werk gesteld worden en dat zij voordeelen oplevert die de stoom niet kan verschaffen. Men zal nu voortaan locomotiven zien, die men thans met groote moeite op hare bestemmingsplaats moet voeren, maar dan zullen ontdaan zijn van de bezwarende toebehooren, en als van zelve op werven en velden loopende. Men zal dan brandspuiten hebben, die elk oogenblik bereid zijn om het verwoestende element tegenstand te bieden, en hulpmiddelen tot redding aan te voeren. Dan zullen de werkplaatsen, waarin thans nog de arbeiders door dagelijksche inspanningen zich uitputten, dewijl de stoom hun zijne dienst niet mag verleenen, de kleine industrien, die wegens de onvolkomenheid harer hulpmiddelen te gronde gaan, zich verjeugdigd weder opheffen, door de weldaden die hun de nieuwe beweegkracht heeft bewezen.

LETTERDIEVERIJ VAN *DE NIEUWSBODE.*

De Nieuwsbode, dagblad van Soerabaija, vult niet alleen in den regel de plaats harer hoofdartikelen door beschouwingen uit Nederlandsche bladen over te nemen, of aan uittreksels uit andere schrijvers een hoofd en slot te geven, maar zij heeft zelfs onlangs de onbeschaamdheid gehad eene geheele beschouwing uit het *Tijdschrift voor Nederlandsch Indie*, (*Februarij bladz.* 114 — 115) te *stelen* in haar artikel: een *woord over de officieren van administratie bij het Indische leger*, No. 33, zonder de bron waaruit zij put te vermelden, en zonder aanhalingsteekens te bezigen, als ware het haar eigen werk.

MEN OORDEELE:

Tijdschrift van Nederlandsch Indie.	De Nieuwsbode.
Waardoor? Door officieren van andere wapenen, zelfs van de zeemagt, bij het korps over te plaatsen, en wel liefst oudere 1e luitenants, dan die bij de administratie aan de beurt waren om kapiteins te worden. Waarom zou men dit toch doen? Omdat degenen, die aan de beurt waren, nog niet lang genoeg officier zijn geweest? Gij vergist u! Zij, die nu van andere wapenen en van de zeemagt zullen overkomen, kunnen wel wat langer 1e luitenant, maar niet heel veel langer officier zijn. En waarom zouden de officieren van het vak, die zoo veel dienst gedaan hebben, het voorregt niet mogen genieten van wat spoediger kapitein te worden? Zijn zij soms niet genoeg in het vak ervaren? Maar dan geloof ik, dat het toch beter is, een luitenant van de administratie wat spoediger kapitein te doen worden, dan officieren van de artillerie of infanterie, die nooit in het vak gewerkt hebben.	Waarom? om officieren van andere wapenen, zelfs van de zeemagt, bij het korps over te plaatsen, en wel liefst oudere 1e luitenants, dan die bij de administratie aan de beurt waren om kapiteins te worden. Waarom zou men dit toch doen? Omdat degenen, die aan de beurt waren, nog niet lang genoeg officier zijn geweest? Gij vergist u! Zij, die nu van andere wapenen en van de zeemagt zullen overkomen, kunnen wel wat langer 1e luitenant, maar niet heel veel langer officier zijn. En waarom zouden de officieren van het vak, die zoo veel dienst gedaan hebben, het voorregt niet genieten van wat spoediger kapitein te worden? Zijn zij soms niet genoeg in het vak ervaren? Maar dan gelooven wij, dat het toch beter is, een luitenant van de administratie wat spoediger kapitein te doen worden, dan officieren van de artillerie of infanterie, die nooit in het vak gewerkt hebben.
Een is er onder die heeren, die in Nederland ook kwartiermeester geweest is, en bij de infanterie in Indië is overgegaan, om de gratifikatie van ƒ 1,500 en om spoediger 1e luitenant te zijn. Nu ziet hij kans om bij de administratie spoediger kapitein te worden, en vraagt daarom, om daarbij terug te komen. 't Is inderdaad gemakkelijk en aangenaam, zoo maar overal heen te kunnen vliegen, waar de honig het meest in de bloemen te vinden is. Anderen zijn, zoo ik mij niet vergis, door het afleggen van het tweede examen officier geworden, en zouden misschien, om kapitein bij de artillerie te worden, veel moeite gehad hebben, maar voor de administratie zijn ze altijd goed genoeg. Al zijn ze zelfs ziekelijk en ongeschikt voor de infanterie, ze zijn toch goed genoeg voor de militaire administratie.	Een is er onder die heeren, die in Nederland ook kwartiermeester geweest is, en bij de infanterie in Indië is overgegaan, om de gratifikatie van ƒ 1,500 en om spoediger 1e luitenant te zijn. Nu ziet hij kans om bij de administratie spoediger kapitein te worden, en vraagt daarom, (*) zoo maar overal heen te kunnen vliegen, waar de honig het meest in de bloemen te vinden is. Anderen zijn, zoo wij ons niet vergissen, door het afleggen van het tweede examen officier geworden, en zouden misschien, om kapitein bij de artillerie te worden, veel moeite gehad hebben, maar voor de administratie zijn ze altijd goed genoeg. Al zijn ze zelfs ziekelijk en ongeschikt voor de infanterie, ze zijn toch goed genoeg voor de militaire administratie.
Ik beklaag u, heeren luitenants der militaire administratie, dat u zoo iets te beurt moet vallen, te meer omdat het uw schuld niet is, maar wel die van de chefs, die zich nooit beijverd hebben om eenen geregelden gang in uw korps te hebben. De opleiding tot den rang van officier, het onderrigt voor jonge officieren, het verdeelen der plaatsingen, alles in een woord is altijd even gebrekkig geregeld geweest. Wanneer uwe chefs hunne positie beter beseft en gekend hadden, dan hadt gij deze treurige teleurstelling niet ondervonden. En indien het Gouvernement beter was ingelicht, dan had men verbeteringen in de oorzaak van het kwaad toegebragt, zonder buiten noodzaak de slagtoffers van het kwaad zoo pijnlijk te treffen.	Wij beklagen u, heeren luitenants der militaire administratie, dat u zoo iets te beurt moet vallen, te meer omdat het uw schuld niet is, maar wel die van de chefs, die zich nooit beijverd hebben om eenen geregelden gang in uw korps te hebben. De opleiding tot den rang van officier, het onderrigt voor jonge officieren, het verdeelen der plaatsingen, alles in een woord is altijd even gebrekkig geregeld geweest. Wanneer uwe chefs hunne positie beter beseft en gekend hadden, dan hadt gij deze treurige teleurstelling niet ondervonden. En indien het Gouvernement beter was ingelicht, dan had men verbeteringen in de oorzaak van het kwaad toegebragt, zonder buiten noodzaak de slagtoffers van het kwaad zoo pijnlijk te treffen.

(*) Eene slordige naschrijving is hier oorzaak van een zinstorende uitlating geworden. *Red.*

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	*Vlag*	*Naam van het Schip*	*den Gezagvoerder.*	*Grootte van 't schip in Lasten.*	*van waar gekomen.*	*wanneer gezeild.*	*welke plaats aangedaan.*	*werwaarts bestemd.*	*Agenten.*
Mei 2	Ned. Ind. St.	Koningin d. Nederlanden.	E. Lewis.		Batavia en Samarang.		Soerabaij.	Singapore.	Fraser Eaton & Co.
„ —	„ „ Se.	Padang.	A. Guijot.		Batavia.		Sam. en Tagal.	Soerabaija.	
„ 3	Z. M. schf. St.	Vice Admirl. Koopman.	kapt./zee C. J. Zwaanshals.		Amboina.		Timorkoepang.	„	

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Mei. 2	Ned. Ind.	Antoinette.	Intje Amat.	Cheribon over Grissee.
„ 3	Hamb.	Alliance.	W. von Appen.	Amoy.
„ —	Ned. Ind.	Carolina.	Pa Sakie.	Pasoeroean.
„ —	„ „	Arsah.	Hadjie Motahak.	Banjermassing via Boendor.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsche	Hendrika.	Bonn.	Nederland.	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Cheribon.	Coers.	„	„ „ „ „
„	Sicilie.	Schol.	Makasser.	„ „ „ „
„	Maastroom.	Mellema.	Nederland.	„ „ „ „
„	Doggersbank.	Mammes.	„	Fraser Eaton & Co.
„	Lammina Elisabet.	Jersen.	„	„ „ „ „
„	Alcijone.	Haacke.	„	„ „ „ „
„	Delft.	van Sielkerten.	„	„ „ „ „
„	Christina Helena.	Tjebbes.	„	Mathieu Ebbs Roys & Co.
„	President van Rijkevorsel.	Vermeij.	„	„ „ „ „
Hamburg.	George & Henrij.	Peters.	Amoij.	„ „ „ „
„	Marij Ross.	Scherk.	„	„ „ „ „
Engelsche	Schotch Lassie.	Kennedy.	Tekoop.	Hill Broekman & Co.
Nederlandsche	Helmers.	Messen.	In reparatie.	Mc Lennan & Co.
Nederlandsche	Cornelia Hendrika.	J. v. d. Meulen	Onbepaald.	B. J. van Eck & Co.
„	Kalimas.	J. Jonker.	Amsterdam.	P. Kervel & Co.

Aan- en Uitvoer te Soerabaija van den 2den Mei 1861.

UITVOER.

Naar Amsterdam per het Nederl. schip *Kalimas*, gezagv. J. JONKERS.
248 pic. rotting, 425 pic. rijst, 1713.42 picols suiker, P. KERVEL & Co; 1488.22 picols suiker, SCHIMMELPENNICK & Co.

Naar Amoij per het Nederl. schip *Aliance*, gezagv. H. VAN APPEN.
180 picols kedele pitten, 24 picols wiedjen, 14 picols visch vijlen, 10 picols koesenuwen, 7 picols visch vinnen, 7 picols leder, 9801 picols olie koeken, 80 picols rijst, ONG PATJANG.

Naar Sandelhout per het Ned. Ind. schip *Rachmanie*, gezagv. MARZOEK OSMAN.
2 kisten diverse, GEZAGVOERDER.

Naar Benkoelen en Sumanap per het Ned. Ind. schip *Babool Haer*, SECH ACHMAT BIN OEMAR BAGIE.
25 kisten wit katoen, 12 coll. koperwerk, diverse ARBIEREN.

Marktprijzen.

SUIKER ƒ 16.—
ARAK (per leggers) ƒ 55.—
WISSELKOERS 100½ à 101 %.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST

In het locaal der tweede Gouvernements-school.
Zondag den 5den Mei 1861.
's Morgens te half negen ure.
Ds. VAN STEEDEN.
Doopsbediening.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST

Zondag den 5den Mei 1861.
Eerste H. Dienst te 7 ure.
De Hoogmis te 8½ ure.
Het Lof 's avonds te 6½ ure.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.

9e JAARGe. №. 104.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.

Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 24.— ℔ halfjr ƒ 12.— ℔ maand ƒ 2.—
„ Java. „ do. „ 30.— „ do. „ 15.—
„ Buitenb. „ do. „ 36.— „ do. „ 18.—
„ Europa. „ do. „ 50.—

De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

ZATURDAG 4 MEI 1861.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld,
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bed. der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIEN.

Veiling van doorgekapt kopergeld.

De Resident van Soerabaija maakt bekend dat op *Vrijdag den* 14 *Junij aanstaande*, bij 's lands pakhuizen te Soerabaija in het openbaar zullen worden opgeveild

400,000 amsterdamsche ponden doorgekapt kopergeld,

waarvan een monster bij de gemelde pakhuizen ter bezigtiging ligt.

De verkoop zal geschieden op de voorwaarden bedoeld in de *Javasche Courant van den* 24 *April jl.* No. 33.

Soerabaya, *den* 2 *Mei* 1861.

De Resident voornoemd,
Namens denzelven
De Secretaris,
Ch. TROMP.

(696)

Bij den landraad alhier is vacant de betrekking van adjunct-griffier met een maandelijks inkomen van ƒ 120.— Zij die daarvoor in aanmerking wenschen te komen, hebben zich te vervoegen onder overlegging van getuigschriften tot den ondergeteekende.

De Assistent Resident voor de politie.

(693) **E. DIBBETS.**

(*Voor de policie.*) De ondergeteekende verzoekt de ingezetenen van de stad en voorsteden van Soerabaija, met referte tot zijne annonce van den 18den dezer no. 39, om de hekken en pilaren, muren en paggers hunner erven en bijgebouwen, die langs de wegen geplaatst, of van daar zigtbaar zijn, binnen den tijd van dertig dagen van af heden gerekend, behoorlijk te doen witten en herstellen, het schilderen dáár, wáár het noodig is, er onder begrepen, en dezelve steeds in eenen netten en zindelijken staat te doen onderhouden, sub poene eener geldboete van ƒ 10 tot ƒ 50, naar gelang der omstandigheden.

Voorts wordt der gemeente indachtig gemaakt aan het bepaalde bij art. 20 van het policie-reglement (Staatsblad 1829 No. 8) luidende:

„ Ieder ingezeten is gehouden, tweemaal daags den „weg voor, op zijde en achter zijn huis of erf, voor zoo „ver daar een publieke weg langs gaat, te doen begieten, „op eene boete, voor de eerste maal, van één gulden en „daarna van drie gulden, telkens dat zulks verzuimd is, „zullende in geval van volstrekte verwaarloozing van deze „bepaling, het door de policie, op rekening van den „bewoner, aanbesteed worden."

Soerabaija, 30 *April* 1861.

De Adsistent Resident voor de policie,

(673) **E. DIBBETS.**

VENDU DEPARTEMENT,

VERKOOPING.

Op Maandag den 6den Mei 1861.

Bij den heer *van Hebel* te Pesapen van meubelaire goederen, wagen, enz.

Op Dingsdag den 7den Mei 1861.

Bij den heer *A. H. Deeleman* in de stad van diverse goederen.

Op Woensdag den 8sten Mei 1861.

Bij den heer *D. M. Martens* in de stad van diverse goederen.

Op Vrijdag den 10den Mei 1861.

Voor het sterfhuis van den heer *W. H. Nash* aan de Societeit-straat van meubelen en koopmanschappen.

(687)

GEBOORTEN.

Bevallen van eene *DOCHTER* Jane Noakes echtgenoote van

Pasoeroean, 29 *April* 1861.

E. R. HAIJHTON.

(695)

(*Eenige kennisgave.*)

Op VENDUTIE

van Dingsdag 7 Mei,

bij

A. H. DEELEMAN

zal voor rekening van belanghebbenden worden verkocht:

TH No. 2323 Een kist @ 100 ps. **Madapollams.**

THH & C **K** No- 531,536. Twee balen @ 50 ps. **Rood katoen.**

min of meer door zeewater beschadigd aangebragt per Ned. schip *Cheribon*, kapitein Cobbs.

HS No. 2. 3. 8. 9. 15. 24. 25. 30. 32. 36. 40. 41. 42. 44. 46. 47. 52.

Zeventien balen. @ 250 ps. **Juta zakken** min of meer door zeewater beschadigd aangebragt per Ned. schip *Maastroom*, kapt. Mellema. (701)

Op de VENDUTIE

van Dingsdag 7 Mei

bij

A. H. DEELEMAN,

zal worden verkocht.

BOTER, COGNAC, BIER, een kist SPEELGOED, een factuur BORSTELWERK, $2^{10}/_{12}$ dozijn DIAMANTEN GLASSNIJDERS, — MEUBELAIRE GOEDEREN.

Verder zonder reserve:

bij kavelingen goed geassorteerd;
een groot factuur HOLLANDSCHE PROVISIËN, bestaande in GEVOGELTE, GROENTEN, ZALM, KOEK, BANKET, GEDROOGDE VRUCHTEN en ZUREN, enz. (899)

OP VENDUTIE

van Dingsdag 7den Mei

BIJ

A. H. DEELEMAN,

zal nog worden verkocht.

een **DRAAIBANK** met toebehooren.

(700)

BOEKEN VENDUTIE.

Op Dingsdag den 7den Mei 1861.

Zal door de ondergeteekenden des avonds te 7 ure in het voorlokaal van het komedie-gebouw, vendutie worden gehouden van

EENE BELANGRIJKE VERZAMELING

BOEKEN.

Behalve vele gezochte werken van smaak, zullen hierbij nog worden verkocht een aantal kostbare WETENSCHAPPELIJKE WERKEN.

De catalogus zal Maandag worden rondgezonden en is gratis verkrijgbaar

bij

(704) **LE ROY & CO.**

VENDUTIE

Op Vrijdag den 10den Mei a. s.

voor het sterfhuis van wijlen den heer

W. H. NASH.

Van MEUBELAIRE GOEDEREN bestaande uit:

Banken, diverse **tafels, stoelen, schilderijen, hang-** en **tafellampen, toiletspiegels, houten** en **ijzeren ledikanten, kleerkasten, boekenkasten** met **glazen ramen, etagère voorwerpen, eet-** en **theeserviezen, glas, pleet** en **aardewerk,**

voorts:

Een zoo goed als nieuwe **VIS-A-VIS.**
Een id. **MYLORD.**
Een span **WAGENPAARDEN** (*bruin*).
Een „ **ID.** (*vos*).
Wagentuigen met **pleet** en **koper gemonteerd.**
Een **Sloep**, een **kinderwagentje.**

verder:

Diverse koopmanschappen als eene groote hoeveelheid **vernis** in **pullen, teer, verfwaren, verfkwasten, lijn-olie, rond** en vierkant **ijzer** in **staven** en **bundels, boomwas, Eng. bier** in vaten, **madeira, portwijn, brandy, azijn,** diverse **provisiën, glas-** en **aardewerk, porcelijnen waschstellen, ijzeren** en **blikken pannen, leijen,** stellen chin. **bloempotten, dameszadels, postpapier, snuif, laken, orleans, bendyjassen, chitzen, shirtings, cambrics, kamerdoek, jaconets, brilliantes, gordijngoed,** gedr. battik **kains, sarongs,** en **hoofdoeken, kousen** en **sokken, garen, kanten, shawls, fijne scheer-** en **zakmessen, tafelmessen, scharen, brillen, Engelsch zout, castor-olie, haarlemmer-olie, quinine, zeep, odeurs borstels, naalden, leidsels, Singaporesche hoeden,** en meer andere artikelen.

(698)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

Stoomboot

PALEMBANG PACKET.

Kapitein **J. F. Scheel.**

Zal den 5den dezer van **Batavia** via **Cheribon** en **Soerabaya** naar **Banjermassing,** vertrekken.

De Agenten,

(690) MATHIEU EBBS RUIJS & CO.

HET VERTREK VAN HET STOOMSCHIP

KONINGIN DER NEDERLANDEN.

Kapt. E. Lewis

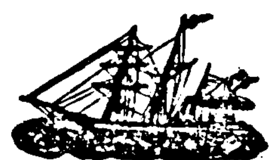
Van hier naar *Singapore* via *Samarang* en *Batavia*, is bepaald op den 7den Mei.

De Agenten,

(662) **FRASER EATON & CO.**

HET STOOMSCHIP PADANG.

Kapitein **Guyot.**

Vertrekt naar **Batavia** via **Samarang,** *op Dingsdag den 7den Mei.*

Adres bij

(702) **W. CORES DE VRIES.**

HET STOOMSCHIP

PRINS VAN ORANJE.

Kapitein Prins.

Vertrekt naar **Samarang, Batavia** en **Singapore** *op Vrijdag den 10den Mei.*

Adres bij

(681) **W. CORES DE VRIES.**

VERTREKDAGEN DER STOOMBOOT

OENARANG,

KAPITEIN S. VAN HULSTIJN.

Van BATAVIA naar SAMARANG 1, 16, 31 Mei.
Van SAMARANG naar SOERABAYA 4 en 19 Mei.
Van SOERABAYA naar SAMARANG 9 en 24 Mei.
Van SAMARANG naar BATAVIA 11 en 26 Mei.

De Agenten,
(677) **ADAM & CO.**

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE naar NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het Nederlandsch driemastschip

PRESIDENT VAN RIJCKEVORSEL,

kapitein **C. Vermy**,

Deze bodem is uitmuntend voor den overvoer van passagiers ingerigt: voert een geexamineerd *Doctor* en heeft eene melkgevende koe aan boord.

Het vertrek zal alsnu bepaald tegen einde Mei a. s. van **Passaroean** plaats hebben.

Voor nadere informatien gelieve men zich te adresseren bij den gezagvoerder in het JAVA-HOTEL dan wel bij

De Agenten,
(625) **MATHIEU EBBS RUIJS & CO**

PASSAGE naar NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het bijzonder snelzeilende, uitmuntend ingerigte Nederl. Barkschip

CHERIBON,

Kapt. W. J. COERS.

bestemd om in het begin der volgende maand via **Batavia** naar **Amsterdam** te vertrekken.

Met bedoeld schip wordt tevens aan een' bekwaam *geneesheer* op zeer aannemelijke voorwaarden *de gelegenheid aangeboden* om te repatrieren.

Adres bij den gezagvoerder in het Marine Hotel of bij de

De Agenten,
(691) **J. F. VAN LEEUWEN & CO.**

SOCIETEIT CONCORDIA

THÉ DANSANT.

Op den 4den Mei 1861.

Namens de directie,
29 *April* 1861. *De Secretaris*,
(667) **STOELMAN.**

Loge de Vriendschap

Receptie in den tweeden of Gezellengraad
Zaturdag 11 Mei 1861.

Namens den Regl. Meester
De Secretaris,
(703) **Mc LENNAN.**

ZITDAGEN DER SPAARBANK.

IN DE MAAND MEI.

Dingsdag 7den
„ 21sten. (682)

Die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den Heer W. H. NASH, gelieven daarvan aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van *drie maanden*.

SOERABAYA, **H. L. RADEMAKER** *qq.*
29 *April* 1861. (697)

Wordt ter overname aangeboden eene sedert drie jaren in werking zijnde particuliere **Tabaksonderneming**, in de Residentie *Bezoekie*.

Informatien te bekomen bij de ondergeteekenden.

(689) **HILL BROEKMAN & CO.**

H. J. TWEEHUIJS & CO.

Kaliemaas
TE
Soerabaya.

Recommandeeren zich minzaam aan, tot het leveren van scheepsbehoeften, en andere benoodigdheden, zijn van een ruime sortering voorzien, en beloven prompte en civiele bediening. (705)

VERLANGD.

Een Inlandsche MACHINIST bekwaam om eene stoommachine van hooge drukking te drijven.

Adres
(688) **HILL BROEKMAN & CO.**

FABRIEK DE NIJVERHEID

VAN STOOM-
EN ANDERE WERKTUIGEN.

De ondergeteekende maakt aan Heeren **Tabaks-fabriekanten** bekend, dat in zijne fabriek **Tabakspersen** en andere benoodigheden tot dit fabriekaat benoodigd, naar de beste constructien worden vervaardigd.

UEd. Dw. Dienaar,
[692] **F. WILLEMS.**

WORDT TE HUUR GEVRAAGD.

Een of twee vaartuigen van 150 of 200 koijangs.

Nadere informatie bij de Heeren

(686) **Mc LENNAN & CO.**

VERKRIJGBAAR

Japansche Schutsels van 8 bladen.
„ VOETENVEGERS.
„ PRESENTEERBLAADJES.

bij **OEI MOELIEN.**
(694) *Kembang Djepoon.*

PAS ONTVANGEN

BIJ

GEBRS. VAN BELDEN.

HAANTJES BIER, op halve kruiken.
PUIKE ALKMAARDER GORT. (706)

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Regtstreeks van het Hollowaij etablishment te London.

Het gebruik van dit uitmuntend geneesmiddel in gevallen van waterzucht is, naar wij hooren, met ongeloofelijk goed gevolg bekroond; daar het onmiddelijk op het bloed werkt, voorkomt het, dat de bloedstorting kan plaats hebben in grooter hoeveelheid, dan de huid of melkvaten kunnen bevatten, en door den loop der afgezonderde vochten, zoowel als de circulatie van het bloed geregeld en gelijkmatig te doen plaats hebben, doet het dadelijk den voortgang van eene ongeregelde mengeling ophouden.

De ZALF van HOLLOWAY wordt ook met zeer goeden uitslag gebruikt als middel om door uitwaseming en inzuiging het water te ontlasten, hetwelk reeds in het enge weefsel vergaderd is. Inderdaad, er schijnen geene kwalen te zijn, die aan de uitwerking dezer beide middelen kunnen weerstand bieden.

Ad. **ƒ 1,— ƒ 3,—** en **ƒ 5,—** per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij

(652) **LE ROY & CO.**

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 4den Mei 1861.

TELEGRAM.

Vrijdag Mail. Opgetreden liberaal ministerie, Buitenlandsche zaken oud minister Zuijlen van Nijeveldt, Justitie Godefroy, Binnenlandsche zaken van Heemstra, Hervormde Eeredienst Jollens, Katholijke Eeredienst Strens, Marine Huijssen van Kattendijke, Finantien Tets van Goudriaan, Oorlog Casembroot, Kolonien James Loudon; Zuijlen Nijeveldt zal weldra aftreden, blijft genoemd gouverneur-generaal. Buitenland weinig nieuws. Frankrijk hevige oppositie. Discussie parlement. Sprake van Ontbinding kamers, Koningin-moeder Engeland overleden. Handel levendig, Bank Engeland disconto op zeven percent verminderd. Koffij slap 38; Rijst levendig. Suiker verlangd. Amsterdam boven taxatie afgeloopen. Heden gevraagd. Tabak, Indigo vaster, van Arak gepensioneerd. (*)

(*) Wij geven dit telegram letterlijk zoo als het ons toekwam.

NEDERLAND.

Bij gelegenheid der plegtige viering van het 25 jarig bestaan van het genootschap der pharmacie te Antwerpen, is die wetenschappelijke vereeniging van hare gewoonte afgeweken om geene nieuwe leden te benoemen dan op aanzoek der candidaten, die daarbij tevens eenigen wetenschappelijken arbeid moeten voegen. Het bedoeld genootschap heeft bij deze feestelijke plegtigheid gemeend, zoowel in als buiten Belgie diegenen ongevraagd zijn lidmaatschap te mogen aanbieden, die door hunne uitmuntende diensten aan de zaak, welke in het genootschap een vertegenwoordiger vindt, op die onderscheiding aanspraak mogten maken. Onder hen, die deze buitengewone onderscheiding werden waardig gekeurd, merken wij twee Nederlanders op, te weten den heer Haaxman te Rotterdam, redacteur van het *Tijdschrift voor wetenschappelijke pharmacie*, van wien in het verslag getuigd wordt: „Dat hij een der uitstekendste vertegenwoordigers van de Nederlandsche pharmacie is, wier lot gedurende zoo langen tijd met die van de Belgische verbonden was." En de andere Nederlander is de heer Vrijdag Zijnen, te 's Gravenhage, van wien gezegd wordt, „dat hij zich als quinoloog eenen Europeschen naam heeft verworven en dat men hem als een der beroemdste Nederlandsche pharmaceuten kan beschouwen."

SCHEVENINGEN, De storm, welke uit het noord noord-oosten in den nacht van verleden Zaturdag op Zondag woedde, heeft weder offers geëischt en twee onzer visschers ten grave gesleept. De pink Maarten Korving van den reeder van dien naam, bevond zich in gemelden nacht voor Noordwijk, eenige uren van den wal, toen eensklaps een door de visschers genoemd wordende grond-zee, de pink met zoo vele hevigheid op zijde sloeg, dat de mast op het water lag. Op dat oogenblik was de geheele bemanning op het dek bezig de netten op te halen. Al de voorwerpen werden van boord geworpen en met die voorwerpen werden ook de stuurman K. Roelevelt en de matroos B. de Niet weggerukt. De Niet werd onmiddelijk met den stroom medegevoerd. De stuurman, een krachtig mensch, hield zich aan een der touwen vast. Ofschoon naauwelijks van den doodschrik bekomen en nog in levensgevaar verkeerende, trachtten de visschers hunnen stuurman te redden, doch vruchteloos; al hunne pogingen mislukten, door dat Roelevelt verward was geraakt in de netten. Zijne weduwe betreurt met drie onverzorgde kinderen haren drie en vijftigjarigen broodwinner. De Niet, een man van slechts even 30 jaren, laat eene weduwe met drie zeer jonge kinderen achter. In denzelfden nacht dat haar echtgenoot den dood in de golven vond, beviel zij van eene dochter.

NEDERLANDSCH METTRAY, De dag van heden was voor deze inrigting een ware feestdag. Op het alleronverwachtst ontvingen wij het heugelijk berigt, dat Z. M. onze geliefde Koning, vergezeld van HH. KK. HH. den Prins van Oranje en Prins Hendrik, tegen den middag 12 ure de kolonie zou bezoeken, en inderdaad arriveerde Hoogstdezelve met genoemde Prinsen en verder gevolg op het bepaalde uur. Z. M. werd door HH. commissarissen en den directeur der inrigting aan het hek der kolonie ontvangen en toegesproken door den heer L. Edw. Lenting, welke toespraak door Z. M. allerminzaamst beantwoord werd, terwijl de kweekelingen, die aan beide zijden geschaard stonden, het „Wilhelmus" en „Wien Neêrlandsch bloed" aanhieven, Z. M. en de Prinsen hebben met de meeste naauwkeurigheid alles gadegeslagen, verscheidene woningen bezocht, zich met commissarissen en den directeur afwisselend onderhouden en hier tot 3 ure in den namiddag vertoefd. Herhaalde malen heeft Z. M. zijne hooge tevredenheid betuigd, zoo over de genomen maatregelen tot wering van het water, als over de inrigting zelve en de opvoeding der kweekelingen. Onder het spelen der muziek en levendige hoera's verlieten Z. M. en de Prinsen de kolonie, na bijzonder nog aan den directeur Hd. tevredenheid betuigd te hebben.

— Wij lezen in de *Correspondance de Rome*, dat de milde gift door den Paus voor de watersnoodlijdenden in Nederland afgezonden, veel indruk heeft gemaakt op Z. M. den koning, zooals blijkt uit een eigenhandigen brief door den koning aan den Paus gerigt tot dankzegging voor de werkdadige deelneming van Z. H. in de rampen, welke ons vaderland getroffen hebben.

— Te Leiden is eene gemeentelijke gasfabriek, die verleden jaar ƒ 19,475 aan winst opleverde terwijl de prijs slechts ƒ 4.50 de 1000 vierk. voeten is. De heeren de Heyder en C°. aldaar, hebben intusschen verzocht, voor hunne fabrieken een eigen gasfabriek te mogen oprigten.

— De Hooge Raad der Nederlanden heeft uit de aangebodene voordragt den heer Mr. Dav. H. Levijssohn Norman, tot lid in den Raad van Toezigt en discipline voor de orde van advocaten bij den Hoogen Raad benoemd, in plaats van wijlen den heer Mr. L. Metman.

BELGIE.

BRUSSEL, — Onlangs had de verkooping plaats van de verzameling boeken en handschriften van wijlen den Heer Th. de Jonghe. De geheele verzameling heeft ongeveer 148,000 francs opgebragt. De meest hardnekkige strijd werd gevoerd bij het in veiling brengen van een cartulaire der graven van Henegouwen in de eerste helft der 14de eeuw geschreven en waarvoor de overledene in 1840 8 francs had betaald. Twee personen, de Heeren Boone, gevolmagtigde van het British Museum en de Heer Guchard, Belgische archivaris, betwistten elkander het bezit van dit stuk, tot dat de laatstgenoemde voor 4500 francs eigenaar werd. Het zijn 280 perkamenten blaadjes in een deel gebonden. De Heer Nijhoff te 's Hage kocht voor 60 francs een dagverhaal (30 pag. in duodecimo) van het beleg van Leijden, terwijl het Britische Museum voor 275 francs eene verzameling afschriften van stukken (6 deelen in folio) betrekkelijk tot het concordaat, in 1827 tusschen Nederland en Rome gesloten, aankocht.

ENGELAND.

LONDEN, 27 Februarij. In de zitting van het Huis der Gemeenten op gisteren, heeft de heer Cave verschillende op den slavenhandel betrekkelijke resolutien voorgesteld, inhoudende, dat de tot nu toe aangewende middelen tot onderdrukking van den slavenhandel geen doel hebben getroffen; dat dit vooral te wijten is aan de omstandigheid, dat Engeland slechts getracht heeft de levering van slaven te verhinderen, in plaats van de navraag naar slaven tegen te werken; dat het ware middel, om den slavenhandel tegen te gaan, daarin gelegen is, de arbeidende bevolking van de landen, waarin de slavernij is afgeschaft (West-Indie) te vermeerderen; en dat men dus, bij eene voortdurende toepassing van de tot dusver gebezigde dwangmaatregelen, op alle mogelijke wijzen de vrije immigratie (van koelies uit Indie en China naar West-Indie) moet aanmoedigen en bevorderen.

Lord John Russell merkte op, dat het zedelijk en godsdienstig gevoel der Engelsche natie tot de afschaffing van de slavernij in de Britsche bezittingen had geleid, doch ongelukkigerwijze bestaat er in eenige andere landen geen genoegzaam zedelijk en godsdienstig gevoel, om voor de naleving der tot onderdrukking van den slavenhandel gesloten tractaten te zorgen. Een ander kwaad is daarin gelegen, dat de Amerikaansche vlag misbruikt wordt tot dekking van de slavenhalers, terwijl Amerika aan de eene zijde zeer weinig of niets tegen dat misbruik doet, en aan den anderen kant daartegen niets laat doen, dewijl het het regt van visitatie in vredestijd niet wil erkennen. De voordeelen van de vrije immigratie wist de regering op den regten prijs te stellen, doch wanneer het Huis de voorgestelde resolutien aanam, zou het erkennen, dat de tot nu toe gebezigde middelen de strekking niet gehad hadden, om den afschuwelijken slavenhandel te onderdrukken.

De heer Buxton moedigde de regering aan tot strenge maatregelen tegen Spanje, en waarschuwde tegen eene eventuele onvoorwaardelijke erkenning van de vlag der van de Amerikaansche Unie afgescheiden staten, omdat deze afscheiding ook ten doel heeft de heropening van den slavenhandel. Ten slotte stelde hij voor de oprigting van een protectoraat over de geheele Afrikaansche kust.

Lord Palmerston zeide, dat Engeland zijn invloed bij elke regering en elke beschaafde natie had aangewend, om aan den slavenhandel een einde te maken, zoodat die handel zich dan ook alleen tot Cuba bepaalt. Het ontbrak hem aan woorden, om de schandelijke wijze te brandmerken, waarop Spanje de aangegane verpligtingen schendt. Van de regering der Ver. Staten ondervond Hr. Ms. regering ongelukkigerwijze ook niet den gewenschten bijstand. Hr. Ms. regering zou overigens niets verzuimen om de vrije immigratie in de Britsche kolonien te bevorderen.

De Heer Cave trok daarop zijne resolutien in.

— De strenge winter heeft in het zuiden van Engeland bijna al de bijen doen omkomen; een bijenhouder onder anderen, die 140 korven bezat, heeft geen enkele bij overgehouden.

LONDEN, 28 Februarij. — Ll. Zondag heeft in de gevangenis te Chatham een verschrikkelijk oproer plaats gehad, hetwelk zijn oorsprong had in het bevel der autoriteiten, om op eenige belhamels van vroegere wanordelijkheden, geeselstraf toe te passen, hetgeen de overigen niet wilden toelaten. De opassers en de gewone militaire magt waren niet in staat de booswichten tot hun pligt terug te brengen, zoodat een getal van niet minder dan 1000 soldaten werd vereischt om de orde te herstellen en de leiders van den opstand in verschillende hokken op te sluiten. Twee der oppassers en drie der muitelingen hebben bij dit tumult het leven verloren, terwijl vele andere gekwetst zijn.

— De schade, door de veroordeelden in de gevangenis te Chatham moedwillig veroorzaakt, in de twee uren gedurende welke de 1100 booswichten het geheele gebouw in hunne magt hadden, wordt minst genomen op 1000 £ geschat. De meest schuldigen, ten getale van 90, zijn tot zware geeseling veroordeeld, welke straf gisteren reeds op eenigen is toegepast.

— Uit de met de Ethiope van de Westkust van Afrika aangebragte berigten blijkt, dat Dahomey andermaal het tooneel geweest is van het op groote schaal ten offer brengen van menschenlevens. Bij die gelegenheid werden op last van koning Bahadung 2000 menschen, volgens anderen niet minder dan 7000 ten offer gebragt. De *West-African Herald* voegt hierbij het berigt, dat de consul Foote volmagt van de Britsche regering heeft ontvangen, om met den Koning van Dahomey te onderhandelen over de afschaffing van dit barbaarsche gebruik.

FRANKRIJK.

— Een schrijven uit Parijs, gedateerd 25 Februarij, geeft het volgende:—

De algemeene aandacht houdt zich nog steeds bezig met de moeijelijkheden welke gerezen zijn tusschen het Fransche gouvernement en het hof te Rome. Met betrekking tot dat onderwerp zijn weder nieuwe zaken aan het licht gekomen, welde ik even zal aanstippen.

Ten eerste is er sterk sprake van eenen eigenhandig door den keizer geschreven brief en gerigt aan den Paus. Dit schrijven moet, zoo het schijnt, vooral zijn uitgelokt door de laatste demarche van het Roomsche hof bij den aartsbisschop van Parijs om dezen prelaat overtehalen dat hij zijn ontslag neemt als lid van den geheimen raad.

De aartsbisschop van Parijs moet daarop den Paus hebben geantwoord, dat wanneer hij zijn ontslag neemt als lid van den geheimen raad, hij dan tevens zijnen aartsbisschoppelijken zetel zal moeten verlaten. Op dezen voet stonden de zaken toen de keizer, onderrigt van hetgeen er voorviel en daarover zeer verstoord, besloot om den sluijer optheffen van de vreemde en geheimzinnige handelingen van het Romeinsche hof.

De keizerlijke brief is zeer droog gesteld, zonder dat echter ook maar eenigzins eerbied uit het oog is verloren, die het karakter en de hooge positie van den Paus eischt. De keizer roert terzelfder tijd de kwestie aan, welke behandeld wordt in de brochure van den heer la Gueronniere; ik bedoel de kwestie van ondankbaarheid. Het ware woord wordt in den keizerlijken brief niet genoemd maar de bedoeling er van komt duidelijk genoeg uit in twee zeer scherpe zinsneden. De brief sluit met te zeggen, dat de opheffing van het aartsbisdom van Parijs het gouvernement noch in gevaar noch in verlegenheid zou brengen. De volgende beteekenisvolle woorden moeten daarop nog zijn gevolgd: Wanneer de aartsbisschop zijnen zetel verlaat zal ik in de rijen der Fransche geestelijkheid wel mannen vinden die hem kunnen vervangen, en die tevens hunne verknochtheid aan den Paus en hunne verkleefdheid aan den keizer op eene lijn zullen weten te stellen.

Men weet nog niet welk effekt deze brief heeft te weeggebragt daar hij eerst in het midden der vorige week is verzonden. Zeker is het, dat de enkele personen die van den brief kennis dragen er groote resultaten van verwachten. Men vooronderstelt dat de Paus, na de lezing van dat schrijven, een gewillig oor zal gaan leenen aan de raadgevingen van het Fransche gouvernement, of wel dat, wanneer de Paus in zijnen tegenstand blijft volharden, het Fransche gouvernement hem geheel zal verlaten.

Er zijn reeds zekere geruchten in omloop betrekkelijk het inrukken op Pauselijk grondgebied van Sardinische regimenten. Ik geloof dat die geruchten eene ernstige overweging verdienen, niet dat ik geloof dat zij gegrond zijn, maar omdat zij de voorloopers zijn van wat wordt voorbereid.

Zie hier over hetzelfde onderwerp, dat is te zeggen over onze betrekkingen met Rome, nog eenige meerdere bijzonderheden.

De diplomatieke stukken waren te Rome naauwelijks bekend geworden, toen de Kardinaal Antonelli een langdurig onderhoud had met onzen ambassadeur, den heer de Grammont. Dit gesprek werd levendig, eenige malen verloor de kardinaal zijne koelbloedigheid en eenmaal ging hij zelfs zoo ver van de Fransche staatkunde van *dubbelzinnigheid* te beschuldigen. Dit woord werd door den Kardinaal gebezigd en de heer de Grammont toonde er zich zeer gevoelig over. De Kardinaal eindigde het gesprek met te verklaren, dat hij op die documenten een omstandig antwoord zou geven.

Aldus stonden de zaken toen hier eensklaps de brochure van den heer de la Guéronnière het licht zag. Dit geschrift deed het kruid ontvlammen; het heilige collegie werd vergramd en liet zich daardoor geheel medeslepen. De nieuwe zamenkomst welke plaats had tusschen onzen ambassadeur en den Kardinaal Antonelli gaf daarvan voldoend bewijs. Bij deze oorzaken van ontevredenheid en kwaadheid voegde zich nog een derde. Gij herinnert u de volksoploopen, welke in den laatsten tijd te Rome aan de orde van den dag zijn. Nu, men vertelt dat de Fransche officieren en soldaten daaraan deel hebben genomen. Of hier iets van waar is weet ik niet, maar zeker is het, dat de Kardinaal Antonelli zich onmiddelijk bij den Franschen ambassadeur heeft vervoegd en verklaarde, dat ons gouvernement en ons leger met de Piemontezen zamenspannen. Hij was zeer levendig, ja zelfs driftig ten opzigte van de keizerlijke staatkunde. Dit gesprek, wat door den toon waarmede het was aangevangen tragiek dreigde te eindigen, kreeg eene geheel andere wending, dank zij de gematigdheid en tegenwoordigheid van geest van den heer de Grammont. Van af dat oogenblik heeft echter de ambassadeur beginnen inzien dat zijne positie moeijelijk, ja bijna onhoudbaar wordt, zijn besluit was dan ook spoedig genomen; hij heeft zijn gouvernement een omstandig rapport aangeboden van al wat er gebeurd is, en tevens heeft hij daarbij eenen bijzonderen brief gevoegd waarin hij verzoekt om zoo spoedig mogelijk te worden ontheven van zijne functien als Fransch ambassadeur te Rome.

Het is mij onbekend of het gouvernement het verzoek van den heer de Grammont zal inwilligen; alleen weet ik, dat het verzoek in zoodanige termen is vervat dat het den heer Thouvenel moeijelijk zal vallen om den ambassadeur satisfaktie te weigeren.

Het is ten gevolge van deze démarche van onzen ambassadeur dat het gerucht zich heeft verspreid, dat de heer Delacour naar Rome zou worden gezonden; de bladen geven voor den terugkeer van den heer de Grammont andere redenen op, doch die ik u heb medegedeeld zijn de eenige ware. Wat er nu ook van dat alles moge waar zijn, gij kunt thans wel nagaan dat er zich groote zaken van de zijde van Rome voorbereiden. Wij naderen, ik geloof het ten minste, het ogenblik waarop Rome zal ontwaken met den titel en voorregten van hoofdstad van het nieuwe koningrijk Italie. Deze ontknooping beschouwt men hier als eene zeer nabij zijnde gebeurtenis.

Men begint zich hier bezig te houden met de houding welke Rusland zal aannemen in de Europesche verwikkelingen, welke uit eene insurrektie in Hongarije kunnen geboren worden. Het Fransche gouvernement doet bij het hof van St. Petersburg veel moeite, opdat Rusland zijne eventuele interventie blijve bepalen tot de grenzen van Polen. Gij weet dat Rusland zich op het oogenblik geheel bezig houdt met de emancipatie der lijfeigenen; dat de kwestien der vreemde staatkunde het zeer weinig bezig houden, wat doet hopen dat de demarches van ons gouvernement met eenen gunstigen uitslag zullen worden bekroond. Overigens, zoo even heb ik juist een brief uit St. Petersburg ontvangen, waarin men mij onder anderen schrijft:

„Onze binnenlandsche zaken houden ons zoodanig bezig dat wij ons slechts weinig met de vreemde politiek kunnen bemoeijen. Bij het publiek bestaat er eene werkelijke sympathie voor Italie en voor Hongarije, doch ons eigen bestaan gaat voor alles. Men spreekt naauwelijks van de mogelijkheid van eenen oorlog en in elk geval, men houdt zich overtuigd dat, barst de oorlog uit, Rusland er zich niet in zal mengen. Onze zaken en de staat van onze finantien maken den vrede voor ons gebiedend noodzakelijk."

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 26 Febr. — Men verneemt uit vele oorden van Duitschland, dat aldaar zijn ontvangen gelitografieerde brieven, gedagteekend 28 Januarij jl. De bevolking wordt daarbij aangespoord om op te staan tegen het gevestigd gezag en zich aan te sluiten aan de partij die aan het hoofd der Italiaansche beweging is geplaatst. Deze brieven zijn onderteekend door J. P. Hecker, in 1849 aanvoerder van de Badensche opstandelingen.

— Volgens de opgaven, voorkomende in *Lloyd's Jahrbuch*, telde de Oostenrijksche koopvaardijvloot op het einde van 1860 9,802 bodems, metende 342,145 ton; op het einde van het jaar 1859 was het aantal bodems 9,703, metende 349,157 ton. Het aantal zeevarenden op de koopvaardijvloot was in 1860: 34,717, in 1859 34,667 koppen.

— Te Schlackenwerth in Bohemen is dezer dagen een zeer voornaam personaadje tot burgermeester benoemd. Sedert twee jaren woont aldaar de groothertog Leopold van Toscane. Uit erkentelijkheid voor de welvaart door hem onder de bevolking verspreid, heeft deze het voornemen te kennen gegeven, dat zij hem tot burgermeester wenschte te benoemen, welke betrekking de groothertog verklaard heeft te zullen aanvaarden, indien deze vererende keuze op hem mogt worden uitgebragt. Dit heeft plaats gehad en des avonds van den dag zijner benoeming is een luisterrijke fakkeltogt gehouden tot viering dezer heugelijke gebeurtenis.

— Uit Keulen wordt medegedeeld, dat de toestand van het genootschap van den zoölogischen tuin zoo gunstig is, dat eerlang een dividend van 6 pCt. zal worden uitgekeerd.

— Berigten uit Weenen melden, dat in den laatsten tijd weder talrijke bezendingen troepen naar Venetie plaats hebben, omdat de generaal Benedek verlangd heeft, dat het Oostenrijksche leger in Venetie met 40,000 man zal worden vermeerderd.

— Uit Nizza meldt men, dat niet minder dan 17,000 personen de voorkeur hebben gegeven aan het behoud der Sardinische nationaliteit boven de eer om tot de Fransche natie te behooren.

— Uit Warschau meldt men, dat de Russische regering verscheidene hoofden der Poolsche bewegingspartij naar Siberie heeft gezonden.

— Uit Keulen wordt gemeld, dat onlangs in den schouwburg aldaar is opgevoerd een blijspel, getiteld: „Der Freischütz oder der Kampf um eine Schützenburg." Het geestig geschreven stuk was eene zeer scherpe satyre op het gebeurde in het vorige jaar, toen de stad Keulen een wedstrijd had geopend, waaraan alle busschutters van Duitschen stam ter mededinging waren uitgenoodigd en tot prijs aan den besten schutter had uitgeloofd een kasteel, genaamd Schützenburg, gelegen aan den Rijn, tegenover Stolzenfels. De overwinnaar, een Nederlander, is nict in het bezit van den gewonnen prijs gesteld, uithoofde de stad had verzuimd het uitgeloofde kasteel aan te koopen. Op algemeen verlangen zal het blijspel worden herhaald, hoewel het genootschap welks leden het hebben opgevoerd, aanvankelijk voornemens was het niet meer dan eens te geven.

OOSTENRIJK.

— Men leest in de *Patrie*:

Eene partikuliere korrespondentie uit Triest stelt ons in staat eenigzins de onrust te schetsen, welke zich te Fiume van de gemoederen heeft meester gemaakt nadat die plaats in staat van beleg was verklaard.

De plaats gehad hebbende ongeregeldheden moeten niet van eenen zoo ernstigen aard zijn geweest als vroeger werd opgegeven. Zij hebben zich bepaald tot het stuk slaan der glazen van eenige huizen.

De burger-kapitein, de heer Smaich, heeft de volgende proclamatie tot de bevolking gerigt:

„De beklagenswaardige demonstratien, gevoegd bij de daden van geweld, waarvan onze stad in de laatste dagen het tooneel is geweest, moeten de afkeuring hebben opgewekt van alle vreedzame burgers.

Al diegenen welke daaraan hebben deelgenomen, verzoek ik om zich rustig te gedragen, daar ik mij anders tot de smartelijke noodzakelijkheid zal zien gebragt, om geweld met geweld te keer te gaan.

Ik hoop dat al de vrienden van de orde het hunne zullen bijdragen, dat de rust en publieke veiligheid niet meer worden gestoord."

De veldmaarschalk Benedek, bevelhebber der Oostenrijksche troepen in Venetie, is eenige dagen geleden naar Weenen opgeroepen. Niet alleen met den keizer maar ook met de aartshertogen heeft hij verscheidene conferentien gehad en ook later met de ministers van oorlog en buitenlandsche zaken.

Men gelooft dat er in die bijeenkomsten sprake is geweest van het nemen van nieuwe maatregelen in Venetie, bij gelegenheid der promulgatie van de provinciale statuten.

Men zegt dat het Oostenrijksche gouvernement opregt genegen is, om Venetie de meest liberale instellingen te geven, maar dat het ook meer dan immer besloten heeft, om zijne stellingen in dat land te verdedigen en er eene goede orde te doen heerschen.

Om zich te verstaan met den maarschalk Benedek en om met hem eene gedragslijn vasttestellen voor zekere eventualiteiten, moet het Oostenrijksche gouvernement dit legerhoofd naar Weenen hebben doen komen. Voorzien van de noodige volmagt om met al de kracht te kunnen handelen, welke de omstandigheden mogten vereischen, heeft hij weder spoedig de hoofdstad verlaten.

Te Pola en Triest is order ontvangen om al de zeilschepen der Oostenrijksche marine, zonder uitzondering te wapenen. Deze oorlogschepen zullen daarna worden gestationeerd in de havens van Zara, Spolatro, Raguse, Fiume en van Cattaro om daar dienst te doen voor drijvende batterijen. Bovendien zullen er twaalf geblindeerde kanoneerbooten met stoomvermogen in de golf van Quarnero als observatie - eskader worden gestationeerd.

ITALIE.

— Een bijzondere brief uit Turyn meldt, dat een Turksch ambtenaar Mourad Effendi met eene geheime zending aldaar is aangekomen. Hij heeft naar men zegt, in last zich met het Sardinische kabinet te verstaan, nopens de uitlevering van de leden van eene bende valsche munters, welke haren zetel de Konstantinopel en vertakkingen in de voornaamste steden van Italie had. Zekere Bianchi, een Siciliaan, was het hoofd der bende, en had alleen voor eigen rekening 1,500,000 piasters aan valsch goud- en zilvergeld uitgegeven. Te Konstantinopel hebben reeds een vijftigtal arrestatien plaats gehad. Het zal echter hoogst moeijelijk zijn al de medepligtigen te kunnen ontdekken, vermits de geheele bende met het meeste overleg georganiseerd is en iedere vertakking de bevelen van haren bevelhebber ontving, aan wien alleen het hoofd te Konstantinopel bekend was, die aldaar een vorstelijk leven leidde.

Een schrijven uit Napels van den 26 Februarij zegt: „De ware bewerkers van de demonstratie ten gunste van Murat, welke op Zaturdag morgen den 23 plaats vond, is men nog niet op het spoor. Verscheidene personen uit de lagere klassen der maatschappij zijn gevangen genomen, doch zij verklaren niets anders te weten dan dat zij betaald waren om „lang leve Murat!" te roepen. Ook zeggen zij de namen niet te kennen van de personen die hen daarvoor hebben betaald.

In den vorigen nacht is aan de hoeken van verschillende straten met olieverf op de muren geschilderd „lang leve Murat!", en vooral tegen de muren der huizen van de Via Toledo, alwaar men op eene plaats ook zag „weg met Victor Emanuel!" De bevolking wischte deze Muratsche uitroepen onmiddellijk weg en stelde er voor in de plaats „lang leve Garibaldi! lang leve Victor Emanuel!" lang leve Italie!", enz. De aanhangers van Murat hebben eene komplete nederlaag geleden niettegenstaande zij ondersteund worden door de Bourbonsch gezinden welke, nu Gaëta gevallen is, zij niet meer in hun waar karakter durven vertoonen, zij verschuilen zich echter achter een Muratisch mom in de hoop om aldus verwarring en ontevredenheid te verspreiden.

Gedurende de laatste dagen bezigt Dumas zijn blad voornamelijk om te antwoorden op de insinuatien en beleedigingen van de *Nazionale* van Napels en de *Nazione* van Florence. Het eerstgenoemde blad zegt, dat een beroemd Fransch schrijver, thans te Napels verblijf houdende, de hoofdaanzet is van de Muratische intriges; dewijl de *Nazione* openlijk verklaart, dat Dumas naar verschillende plaatsen aan de Calabrische kust wapenen heeft verzonden ten dienste der aanhangers van Murat. Aan deze berigten kan weinig waarde worden gehecht.

Het grootste gedeelte van de bevolking is zoo wel gestemd voor het Sardinische gouvernement, dat er sterker invloed vereischt wordt, dan eenige kleine intriges van Dumas kunnen teweegbrengen, om het volksvertrouwen in de zaak van Victor Emanuel en in die van Italie aan het wankelen te brengen.

Het is waarlijk verrassend om te zien hoe volkomen de gevoelens van genegenheid voor Victor Emanuel aan den dag worden gelegd. Zelfs zij, die men uit gewoonte met den naam van „de rooden" bestempelde, hebben een meer gematigden toon en kleur aangenomen en ook zij hebben zich verzoend met den bestaanden staat van zaken.

Wat te Napels nog steeds opmerkelijk blijft, is de oppositie der bladen tegen de raadsheeren van de Intendenza; met andere woorden tegen het ministerie. Niet een woord wordt tegen of voor den prins Carignano gesproken; ook de ridder Nigra, de sekretaris van staat, maakt maar zelden het onderwerp der gesprekken uit. De ministers daarentegen staan onophoudelijk aan de hevigste aanvallen bloot.

DE SPECULATIE - MANIE IN FRANKRIJK. DE ZAAK MIRÈS.

Goede wetten, zoo zegt men, komen voort uit slechte gewoonten.

Voor Mirès was de eer weggelegd om de corzaak te zijn, dat de Fransche politieke maatschappij gezuiverd wordt. Hij wordt een patriot even als Barrington, die voor het welzijn van zijn land daaruit vertrok. Zijn huis moge bankroet gaan, zijn wel bekend figuur zal misschien niet meer op de beurs, op de openbare wandelwegen, in de opera, gezien worden, hij moge verdwijnen als een schaduwbeeld, doch zijn val zal nog gedurende verscheidene jaren gevoeld worden zoowel door den rijksgroote die toegang heeft tot de keizerlijke kringen als door den bureauklerk die op eene bezoldiging van 1500 frank 's jaars onder de keizerlijke dynastie zijne pen laat krassen. De heer Mirès zal van het tooneel verdwijnen, doch juist daardoor zal het officieele Frankrijk helderder worden.

De keizer heeft besloten ten deze eene strikte regtvaardigheid in acht te nemen, de minister van Justitie moet zich dus daarnaar gedragen. De keizer heeft gezien welke schandelijkheden eene reusachtige schelmerij in den handel heeft gebragt, de minister van koophandel mag dus ook niet langer blind zijn.

Buiten dat bestaat er echter een *primum mobile*, dat den keizerlijken wil in beweging brengt: namelijk de kracht der publieke opinie, welke in Frankrijk schandelijk is voor het hoofd gestooten door de handelingen, zoo niet van den heer Mirès, dan toch door eene klasse der maatschappij welke, men is daarvan verzekerd, in naauwe gemeenschap met hem stond.

Het gouvernement is *gedwongen* om in deze zaak te handelen en doet het dan ook met kracht. Het regt, om vrij voor zijn gevoelen te mogen uitkomen, is nimmer een doode letter geweest. Het Frankrijk van heden zou men niet meer herkennen bij dat van 1850. Het drukkende tijdvak, begrepen tusschen het einde van den Russischen oorlog en den veldtogt in Lombardije, — een tijdvak in hetwelk, om thans nog niet verklaarbare redenen, de keizer zijn volk zwaar drukte, — is opgevolgd door eene meer vrijgevige, meer edelaardige en gevolgelijk veilige staatkunde. De senaat en het wetgevende ligchaam spreken, de dagbladschrijvers voeren hunne pen, het volk in de *cafées* en op de groote wegen voeren onder elkander discussien, — zwak en geheimzinnig als zijn zij pas ontwaakt uit eene negenjarige dommeling, — doch dan toch met reden en met eenen moed die dagelijks levendiger wordt. De weerklank van het grootste gedeelte van hetgeen in elke wijk over de onderwerpelijke zaak gezegd is, moet ongetwijfeld den keizer tot de overtuiging hebben gebragt, dat de groote speculateurs en hunne handelingen spoedig aanleiding zouden hebben gegeven tot eene demonstratie in de kamers. De Empsons en Dudleijs van het moderne Frankrijk zullen zeker niet worden vergeten, wanneer het tot een herstel van grieven komt.

De keizer heeft daarom ook zeer wijselijk besloten om de zaken vooruit te loopen. Niet alleen de bankier Mirès maar het geheele gouvernement werd in discrediet gebragt door de geruchten, welke elken dag meer zweem van waarheid begonnen te krijgen. Beter om het schandaal moedig onder de oogen te zien, dan om de wereld het bewijs te leveren dat de daarin betrokken personen werkelijk schuldig zijn, of door het geven van een voorbeeld het crediet der administratie te herstellen.

Het gevolg daarvan is, dat het rapport van den minister van Justitie zeer uitvoerig is gesteld. De arrestatie van den heer Mirès, zegt de heer Delangle te regt, heeft eene groote ontroering te weeg gebragt en, zooals altijd gebeurd in dergelijke gevallen, de laster is niet in gebreke gebleven om het geheel een zoo donker mogelijken tint te geven. In het kort, er is gezegd dat, door daden van eene zeer verdachte edelmoedigheid de heer Mirès zich zelven vrienden gemaakt heeft, magtig genoeg om hem te redden; dat derde partijen, welker positie niet alleen verbood om winsten aantenemen welke zij niet mogten erkennen, maar die ook daardoor zich niet mogten mengen in handels- of speculatie-operatien, zich in het geheim met hem hadden geassocieerd. De verdenking hecht zich thans overal aan vast, ten gevolge waarvan dan ook de heer Delangle een gestreng onderzoek zal instellen.

Wanneer in tegenstelling van mijne verwachtingen, zoo besluit hij, de beschuldigingen door den partijgeest opgeworpen en welke door onnadenkende personen zoo snel zijn verspreid, niet door het begonnen onderzoek aan het daglicht worden gebragt, het geregt zal aan zijne roeping niet te kort doen.

Bij ondervinding weten wij dat alle kritiek welke een publiek ambtenaar treft, hij moge tot het burgerlijke of militaire behooren, onberaden en kwaadaardig wordt genoemd. Men noemt dat laster, een volkspraatje wanneer iemand, tot de dienst van het gouvernement behoorende, van het een of ander wordt beschuldigd. Doch ongelukkiglijk heeft in dit geval een andere minister van staat het geloof aangewakkerd, dat de publieke meening was doorgedrongen. Het door den heer Delangle uitgebragte rapport is niet opmerkelijk om de vertrouwelijkheid van toen die daarin heerscht, doch de prokureur-generaal, de heer Dupin, voorspelt met zijne gezegden niet veel goeds. De beteekenisvolle taal van dien regtsgeleerde heeft de politieke wereld geheel ter neder geslagen. De heer Dupin maakte een contrast tusschen industrie en speculatie. De eerste wilde hij aangemoedigd zien, doch hij wilde niets te doen hebben met die *chevaliers d'industrie* die zelven het rad der fortuin naar hun genoegen kunnen omwentelen. Een elk zal zijne goedkeuring hechten aan de oprigting van credietbuizen, welke op solide gronden steunen, doch men mag geen vertrouwen leenen aan die reusachtige ondernemingen, welke onder fantastische namen den ondergang voorbereiden van hen die vertrouwen in zulke onderneming n stellen.

Welken slag moet zulke taal aan de partij niet toebrengen, welke gedurende verscheidene jaren die ondernemingen onder eenen fantastischen naam heeft aangemoedigd en intusschen daaruit hare zakken heeft gevuld.

„De Senaat”, zoo vervolgde de spreker „had eenen pligt te vervullen. Zij is de wachter der godsdienst en goede zeden. Er bestonden zaken welke de wet aan sommige personen niet verbood, niettegenstaande anderen dit niet konden doen zonder zich strafschuldig te maken. Frankrijk kreeg het op een zekeren dag in het hoofd om rijk te worden; *doch er zijn personen die, met het oog op hun politiek standpunt, niet rijk kunnen worden, ten minste niet zooals hier wordt bedceld.*” De heer Dupin, ging verder en sprak over de verdorvenheid der ambtenaren uit zijnen tijd. In 1841 wees hij, Dupin, reeds op de buiten allen regel gaande weelde van het Fransche volk. Dit kwaad is met den dag verslimmerd; winsten worden gezocht *per fas et nefas*. Fortuinen van familien zonken weg in den oceaan der speculatie.

Zoo men zegt is het rapport van den heer Delangle opgemaakt ten gevolge van deze redevoering van den heer Dupin. Wat hier nu ook van aan moge zijn, het is zeker dat het nationale gevoel het thans noodzakelijk heeft gemaakt om de zaken van den heer Mirès, ja misschien nog wel van een anderen financier der eerste klasse te onderzoeken. De keizer, met die bijzondere voortvarendheid welke hem eigen is, wanneer hij eens zijnen weg heeft gekozen, dringt thans op dat onderzoek aan. Hieruit zouden wij mogen opmaken, dat de zoo hoog geplaatste personen, welker namen in de loopende geruchten worden genoemd, niet in den val van den heer Mirès zullen worden medegesleept. Wel igt zullen wel een paar onvoorzigtige toeschouwers, tot de mindere ambtenaren behoorende, worden uitgepikt om al de overigen te rehabiliteren.

Doch, wat ook de uitslag van dit bijzondere onderzoek moge zijn, het is bijna zeker dat het een groot kwaad uit de Fransche maatschappij zal bannen. Wanneer staatsdienaren zich in transactien als de onderwerpelijke mengen wordt het gouvernement, dat zij dienen, daardoor in een voortdurend discrediet gebragt.

Zonder twijfel is ook deze zaak zeer overdreven voorgesteld, doch verdenking alleen reeds is een kwaad voor het land en eene bron van gevaar voor den troon. Het volk wordt daardoor gedemoraliseerd, het begint te denken dat, nu deze minister en die senateur hunne millioenen bij elkander hebben gekregen door te spekuleren op de kansen van vrede en oorlog, nu zij daarvoor zelfs het lot van Europa hebben in de waagschaal gesteld, het dan ook wel zonder gewetensbezwaar met zijn eigen geld kan speculeren, hoe dan ook, als de goede uitslag van het waagstuk maar zeker is.

Het crediet van het gouvernement bij de vreemde mogendheden moet daardoor natuurlijk ook dalen; onmiddellijk toch rijst de gedachte op, dat er in Europa geen vrede kan zijn zoolang de Fransche ambtenaren zich met de industrie onledig houden en te meer wanneer zij op den handel in effekten influenceren.

Nog sterker treft den *keizer* de persoonlijke vernedering, van in het oog des volks te zijn geassocieerd met speculanten. De geldzucht kan vele personen verleiden om zich te wikkelen in vreemde speculatie. Verstand, rang of talenten worden niet in aanmerking genomen. Genie, fatsoen, maatschappelijke invloed behooren de Legitimisten, de Orleanisten of de Republikeinen. De Tuilerien moeten gevuld zijn en zij werden gevuld met personen, welke door de oude vereeniging en zelfs door de bezoekers van het facile hof van Lodewijk Philippe van ter zijde werden aangezien. De keizer beschermde hen echter en in dank daarvoor bleven zij loijaal en niet minder nuttig. Aan beide zijden heeft men van de transactie geprofiteerd en misschien begint de keizer thans te denken dat hij genoeg voor hen gedaan heeft. Hij heeft zich zelven eene maatschappij, een gezelschap gestiсht. Zijne overwinningen, zijn geluk op staatkundig gebied, de tijd die sedert verstreken is, de moedeloosheid van de vroegere pretendenten naar den troon en bovenal de concessien, verleend voor eene vrijgevige zaak, hebben de staatslieden van het land tot elkander doen naderen.

Binnen eenige weinige jaren mag Napoleon op de hulp rekenen van de meesten zijner tegenstanders en op de onderwerping van nagenoeg allen. Om hen echter aan het hof te kunnen brengen dient het daar zich vereenigende gezelschap te worden hervormd, en daarom misschien spijt het den keizer niet zoo erg dat de val van den heer Mirès hem eene gelegenheid aan de hand biedt om een ligten maar heilzamen schrik inteboezemen.

(*Times*).

DUITSCHE TABAKSFABRICATIE.

Welk een uitgebreiden omvang de Duitsche tabaksfabricatie tegenwoordig verkrijgt, blijkt vooral uit het jaarlijksch verslag der Kamer van Koophandel te Offenbach. Volgens opgave van de Ober-Hessische nijverheidsvereeniging, houden de *negen* in Giessen en zijn naasten omtrek bestaande tabaksfabrieken 1600 arbeiders bezig, die een jaarlijksch arbeidsloon van ongeveer 183,000 flor. verdienen. Zij verwerken aan ruwen tabak omstreeks 25000 centenaars jaarlijks en leveren ongeveer 11000 centenaars rooktabak en 89 millioen cigaren. Een enkele zaagmolen leverde 150,000 stuks cigarenkistjes. Het grootste gedeelte van de ruwe stof komt uit het land zelf. De fabricaten worden voor het grootste deel naar overzeesche gewesten en vooral naar Amerika verzonden, ten einde van daar uit weder duurder in Duitschland te kunnen worden ingevoerd.

VALSCHE PAARLEN.

Het namaken van paarlen was van de vroegste tijden af reeds bekend. Men maakt namelijk kunstpaarlen van andere fijn gestooten kleine paarlen. Massavini vertelt, dat in zijnen tijd een Venetiaansch burger de kunst verstond, paarlen na te maken door middel van een doorschijnend émail dat inwendig gevuld was met een kleurgevende stof. In het jaar 1680 kwam een Fransche rozenkransenmaker, Jacquin genaamd, op de gelukkige gedachte, om de blinkende schubben van een kleinen zilverkleurigen visch tot het namaken van paarlen te gebruiken. De wijze van bewerking, die hij uitdacht, is nog heden geheel dezelfde. Men doet namelijk eerst de schubben in eene ammoniak-vloeistof ten einde ze week te maken, en alzoo ontstaat het vocht, dat men essence van paarlen of wel *essence d' orient* noemt. Dit vocht giet men in glazen kogels, tegen welks wanden zich de schubben aanzetten, terwijl zij de kogeltjes den eigenaardigen paarlemoerglans geven, die natuurlijke paarlen bezitten. Men gebruikt ten minste 20,000 visschen, om slechts een pond paarlenessence te maken. Bij Andelys en Lamare in het departement van de Eure, worden in de Seine de meeste der visschen slechts tot de fabrikatie van valsche paarlen gevangen. Roode paarlen of valsche koralen worden door het ingieten van kleurstoffen in de glazen kogeltjes voortgebragt.

De mensch voedt zich met droog brood, roggebrood, aardappelen en een slok Jenever — of ook wel met schilpadsoep ganzeleverpastij, oesters, champagne enz.

De eerste heeten *levensmiddelen* en moeten kontant betaald worden. — De laatsten noemt men *lekkernijen* en blijft men schuldig.

—

Toen ik eens in mijn tuin aanstalten maakte om een vlieg te redden die juist in een spinweb verward was geraakt, riep mijn vriend, een ultra-liberaal, mij gramstorig toe: „Pas op! wat gij daar doet is onlogisch en dwaas; gij opprimeert de spinnen!”

—

Nooit leert men beter zijn eigen waarde kennen, dan wanneer men miskend en verstapt wordt. De ziel gelijkt dan die elastieke voorwerpen, die plotseling de hand doen terugspringen welke reeds dacht hen plat gedrukt te hebben.

(*H. A.*).

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag	Naam van het Schip	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten.	van waar gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangedaan.	werwaarts bestemd.	Agenten.
Mei 3	Ned. Ind.	Little Tot.	Katjoong.	12	Japara.	30 April.	geen	Soerabaija.	
„ „	„ „	Sie Berkat.	Sech abd. Bagrab.	18	Sumanap.	25 „	„	„	Fraser Eaton & Co.
„ 4	Pruissche	Ferdinand Brunn.	A. Voss.	409	Batavia.	20 „	„	„	

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Mei 4	Nederl.	Lammina Elisabeth.	A. Gersen.	Nedealand via Samarang.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Hendrika.	Bonn.	Nederland.	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Cheribon.	Coera.	„	„ „ „ „
„	Sicilie.	Schol.	Makasser.	„ „ „ „
„	Maasstroom.	Mellema.	Nederland.	„ „ „ „
„	Doggersbank.	Mammes.	„	Fraser Eaton & Co.
„	Lammina Elisabet.	Gersen.	„	„ „ „ „
„	Alcijone.	Haacke.	„	„ „ „ „
„	Delft.	van Sielkerten.	„	„ „ „ „
„	Christina Helena.	Tjebbes.	„	Mathieu Ebbs Ruys & Co.
„	President van Rijkevorsel.	Vermeij.	„	„ „ „ „
Hamburg.	George & Henrij.	Peters.	Amoij.	„ „ „ „
„	Marij Rosa.	Scherk.	„	„ „ „ „
Engelsche	Schotch Lassie.	Kennedy.	Tekoop.	Hill Broekman & Co.
Nederlandsche	Helmers.	Messen.	In reparatie.	Mc Lennan & Co.
Nederlandsche	Cornelia Hendrika.	J. v. d. Meulen	Onbepaald.	B. J. van Eck & Co.
„	Kalimas.	J. Jonker.	Amsterdam.	P. Kervel & Co.

Aan- en Uitvoer te Soerabaija van den 4den Mei 1861.

AANVOER.

Van Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Koningin der Nederlanden*, gezagv. LEWIS.

34 coll. manufacturen, 4 kisten zijden-stoffen, 3 kisten goudgeld, 4 kn. was, 37 kn. klokken, FRASER EATON & Co; 2 kisten lampen, 21 kisten gedr. katoen, 2 coll. monster, ORDER.

UITVOER.

Naar Nederland via Samarang per het Ned. schip *Lammina Elisabeth*, gez. A. GERSEN.

3866.7 picols suiker, 500 picols tin, 200 picols noten, 100 picols foelie, 56 picols indigo, 80 picols rotting, 600 picols koffij N. H. M.

Marktprijzen.

SUIKER ƒ 16.—

ARAK (per leggers) ƒ 55.—

WISSELKOERS 100½ à 101 %.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST

In het locaal der tweede Gouvernements-school.

Zondag den 5den Mei 1861.

's Morgens te half negen ure.

Ds. VAN STEEDEN,

Doopsbediening.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST

Zondag den 5den Mei 1861.

Eerste H. Dienst te 7 ure.

De Hoogmis te 8½ ure.

Het Lof 's avonds te 6½ ure.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.